

Sygn. akt II UK 167/09

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 2 lutego 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Gonera

SSN Józef Iwulski

w sprawie z wniosku T. G.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziałowi Regionalnemu w P.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 lutego 2010 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 5 czerwca 2008 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 18 lipca 2005 r. wydaną w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 4 marca 2005 r., Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówki Terenowej w P. (organ rentowy) objął wnioskodawcę T. G. ubezpieczeniem społecznym rolników od dnia 1 października 2004 r., określając jednocześnie należne od ubezpieczonego składki od dnia 1 października 2004 r., w łącznej kwocie 995,30 zł w tym z tytułu ubezpieczenia 915,20 zł i z tytułu odsetek za zwłokę na dzień wydania decyzji w kwocie 80,10 zł. W drugiej decyzji z tej samej daty, stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników wnioskodawcy w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego od dnia 1 kwietnia 2005 r. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że wyłączenie wnioskodawcy z ubezpieczenia było wynikiem niezłożenia przez niego zaświadczenia właściwego organu podatkowego o wysokości należnego podatku za miniony rok (2004), zgodnie z art. 39 ust. 1 oraz i art. 5a ust. 5 i 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.).

W odwołaniu od tych decyzji, wnioskodawca dochodził „przywrócenia ubezpieczenia rolniczego” od dnia 1 kwietnia 2005 r., uznając wyłączenie go z tego ubezpieczenia za bezzasadne, a niedopełnienie formalności związanych z przedłożeniem wymaganego zaświadczenia tłumacząc toczącym się postępowaniem odwoławczym przed Sądem co do wcześniejszej decyzji określającej ustanie tego ubezpieczenia od dnia 1 października 2004 r. Wskazał także, iż nie zapłacił w terminie należnych składek, ponieważ został zobowiązany do ubezpieczenia się w ZUS w związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą.

Wyrokiem z dnia 2 grudnia 2005 r., Sąd Okręgowy w W. oddalił odwołanie wnioskodawcy, ustalając następujący stan faktyczny; T. G. jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 7,24 ha (przeliczeniowe 10,51 ha) położonego w miejscowości R. gmina P. W dniu 10 marca 2003 r., organ rentowy wydał decyzję o podleganiu przez niego ubezpieczeniu społecznemu

rolników od dnia 30 stycznia 1995 r. do dnia 30 września 1998 r. i od dnia 1 stycznia 2000 r. W dniu 11 lutego 2004 r. wydano kolejną decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w okresie od 1 października 2000 r. do dnia 31 marca 2001 r. W dniu 1 marca 2004 r. wnioskodawca po okresach przerwy wznowił prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej o czym poinformował właściwy Urząd Skarbowy. W Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w P. złożył w dniu 16 września 2004 r. zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego potwierdzające, że jest podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych i jest opodatkowany zryczałtowanym podatkiem dochodowym. W dniu 16 marca 2004 r. złożył zaświadczenie o prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej. Decyzją z dnia 19 marca 2004 r., stwierdzono podleganie wnioskodawcy ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 marca 2004 r., zaś w decyzji z dnia 29 października 2004 r. stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 października 2004 r. Na skutek odwołania wnioskodawcy od tej decyzji, wyrokiem z dnia 4 marca 2005 r., Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. zmienił decyzję organu rentowego i stwierdził podleganie przez wnioskodawcę ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 października 2004 r. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 21 czerwca 2005 r. W trakcie toczącego się postępowania odwoławczego wnioskodawca dokonał zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i odprowadzał składki z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Po wydaniu decyzji z dnia 29 października 2004 r., nie odprowadzał, od dnia 1 października 2004 r., należnych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników, przy czym faktycznie cały czas prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. Wnioskodawca do dnia 14 lutego 2005 r. nie przedłożył w Kasie zaświadczenia właściwego organu podatkowego o wysokości należnego podatku za miniony rok, wobec czego Sąd Okręgowy uznał, że decyzja organu rentowego o wyłączeniu go, z dniem 1 kwietnia 2005 r., z ubezpieczenia społecznego rolników, była prawidłowa i zgodna z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (w szczególności art. 3a ust 1, art. 5a ust 5 i 7, art. 36 ust 1). Sąd wskazał, że zasadnicze znaczenie dla

rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy ma uregulowanie zawarte w art. 5a ust 5 powołanej ustawy. Przepis ten przewiduje, że do dnia 14 lutego każdego roku rolnik lub domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą lub współpracujący przy jej prowadzeniu podlegający ubezpieczeniu - zobowiązany jest po zakończeniu roku podatkowego złożyć w Kasie zaświadczenie właściwego organu podatkowego o wysokości podatku za miniony rok, w stanie faktycznym sprawy za rok 2004 r. Niezachowanie tego terminu powoduje ustanie ubezpieczenia z końcem kwartału, w którym rolnik lub domownik był zobowiązany złożyć zaświadczenie wobec nadal prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. Sąd pierwszej instancji uznał, że do wnioskodawcy nie znajdują zastosowania zmienione przepisy ustawy wprowadzone ustawą z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 150 poz. 1248), obowiązujące od 28 sierpnia 2005 r., bowiem wobec braku prawomocnej decyzji o wyłączeniu wnioskodawcy z ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 października 2004 r., oraz w związku z jego staraniami o podleganie temu ubezpieczeniu, powinien wypełnić ciążące na nim jako na rolniku obowiązki wynikające z przepisów ustawy i przedłożyć w określonym ustawą terminie określone w przepisach zaświadczenie jeżeli faktycznie nadal prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. Skoro natomiast nie opłacił w terminie należnych składek na ubezpieczenie społeczne rolników to konsekwencją tego jest obowiązek zapłaty odsetek, a sam przebieg postępowania odwoławczego przed sądem nie jest okolicznością zwalniającą z takiego obowiązku.

Na skutek apelacji wnioskodawcy, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 31 maja 2007 r., zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzające go decyzje Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału Regionalnego w P. z dnia 18 lipca 2005 r. w ten sposób, że zwolnił wnioskodawcę od obowiązku uiszczenia odsetek w kwocie 80,10 zł oraz ustalił, że T. G. od 1 kwietnia 2005 r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników. Sąd drugiej instancji wskazał, że poza sporem pozostaje, że wyrok Sądu Okręgowego z dnia 4 marca 2005 r. przywracający wnioskodawcę do ubezpieczenia rolniczego od 1 października 2004 r. uprawomocnił się, co wywołało skutki określone w art. 365 § 1 k.p.c., tj. stworzyło

pewność podlegania ubezpieczeniu rolniczemu od 1 października 2004 r. po stronie wnioskodawcy, a na organ rentowy nałożyła obowiązek jego zrealizowania w drodze decyzji. Niepewność prawa i jednocześnie podleganie ubezpieczeniu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w ZUS, w ocenie Sądu Apelacyjnego, zwalniało wnioskodawcę z obowiązku uiszczenia składek, a także konieczności złożenia stosownych oświadczeń o uzyskanych w 2004 r. dochodach z działalności gospodarczej do momentu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy, a właściwie do momentu doręczenia decyzji realizującej prawomocny wyrok Sądu, a więc pierwszej decyzji z 18 lipca 2005 r. W przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia Sądu wnioskodawca podlegałby ubezpieczeniu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Podwójne ubezpieczenie, przy rozgraniczeniu systemu rolniczego od systemu powszechnego, jest niedozwolone. Dopiero po doręczeniu decyzji realizującej wyrok wnioskodawca powinien przedłożyć zaświadczenie o osiągniętych dochodach. Ustanie ubezpieczenia - z końcem pierwszego kwartału - byłoby możliwe tylko wówczas, gdyby w 2004 r. dochody z działalności przekroczyły graniczną kwotę 2.528 zł (art. 5a ust. 6 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników). W ocenie Sądu, w spornej kwestii nie było możliwe ustanie ubezpieczenia z przyczyn niejako formalnych wskazanych w art. 5a ust. 7, a szczególnie z mocy decyzji z taką samą datą jak data decyzji realizującej wyrok. Wnioskodawcy nie pozostawiono bowiem czasu na realizację obowiązków wskazanych w art. 5a ustawy w związku z równoczesnym wyłączeniem go z ubezpieczenia rolniczego od 1 kwietnia 2005 r. Decyzję o ustaniu ubezpieczenia od drugiego kwartału 2005 r. powinno poprzedzać wezwanie z zakreśleniem terminu jego realizacji, złożenia zaświadczenia i opłacenia naliczonych składek w terminie 14 dni. Na organie rentowym spoczywał bowiem obowiązek wynikający z art. 62 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, „obsługi ubezpieczonych w sprawach dotyczących objęcia ubezpieczeniem, składek na ubezpieczenie oraz przyznawania i wypłaty świadczeń z ubezpieczenia, a nadto obowiązek informowania ubezpieczonych o prawach i obowiązkach wynikających z ustawy oraz propagowania działalności Kasy”. Zdaniem Sądu, od wnioskodawcy nie można bowiem oczekiwać nadmiernej staranności, tj. złożenia zaświadczenia o wysokości dochodów za 2004 r. w terminie do 14 lutego 2005 r., skoro organ

wyłaczył go z ubezpieczenia i swoją decyzją do momentu zakończenia postępowania sądowego był związany zgodnie z art. 110 k.p.a. Tym się kierując, Sąd Apelacyjny uznał, że druga decyzja z 18 lipca 2005 r. wydana została z naruszeniem prawa, a więc nie rodzi skutków prawnych w postaci wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników od daty w niej wskazanej. W ocenie Sądu brak też było podstaw do obciążania wnioskodawcy obowiązkiem uiszczenia odsetek z tytułu nieopłaconych składek od dnia 1 października 2004 r. do dnia wydania decyzji, co wynika z art. 40 ust. 1a ustawy, który wszedł w życie z dniem 2 maja 2004 r., stanowiącego, że „jeżeli decyzja, w której określono wysokość zobowiązań z tytułu składek, nie została doręczona co najmniej na 14 dni przed ustawowym terminem płatności, o którym mowa w ust. 1, obowiązuje termin płatności wynoszący 14 dni od dnia doręczenia tej decyzji.”

W dniu 7 stycznia 2008 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa w P. wniósł skargę o wznowienie postępowania od powyższego wyroku (z uzasadnienia skargi wynika, że dotyczy ona wyroku Sądu w części obejmującej wnioskodawcę ubezpieczeniem społecznym rolników od dnia 1 kwietnia 2005 r.), wskazując jako jej podstawę późniejsze wykrycie środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona pozwana nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Wyrokiem z dnia 5 czerwca 2008 r., Sąd Apelacyjny oddalił skargę. Sąd wskazał w uzasadnieniu wyroku, że co prawda skarga spełniała warunki określone w art. 410 § 1 k.p.c., została bowiem wniesiona w terminie, jest dopuszczalna i oparta na ustawowej podstawie, ale negatywnie ocenił zasadność zgłoszonej podstawy wznowienia.

Strona pozwana wskazała na wykrycie nowych środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których nie mogła ona skorzystać w poprzednim postępowaniu w postaci dwóch informacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału Wojewódzkiego w W.(z dnia 31 października i 27 listopada 2007 r.) oraz świadectwa pracy wystawionego przez I. S.A. (z dnia 31 lipca 2003 r.) i na tym etapie rozpatrywania skargi Sąd uznał, że należy postępowanie zakończone prawomocnym wyrokiem wznowić. Wskazana bowiem przez stronę pozwaną podstawa skargi została wymieniona w art. 403 § 2 k.p.c., zgodnie z

którym można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Zgodnie z art. 412 § 2 k.p.c. po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stosownie do okoliczności bądź oddała skargę o wznowienie, bądź uwzględniając ją zmienia zaskarżone orzeczenie albo je uchyla i w razie potrzeby pozew odrzuca lub postępowanie umarza. Sąd Apelacyjny oddalił skargę o wznowienie postępowania, negatywnie oceniając zasadność zgłoszonej podstawy wznowienia postępowania. Na etapie merytorycznego badania skargi Sąd Apelacyjny uznał, że wskazana przez organ rentowy podstawa wznowienia „nie zasługuje na pozytywną ocenę”, skoro organ rentowy „w żaden sposób nie dowiódł prawdziwości swoich twierdzeń, nie przedstawił żadnych dowodów, potwierdzających datę powzięcia informacji o nowych dowodach w sprawie”. Na podstawie art. 407 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Zdaniem Sądu, organ rentowy nie potwierdził okoliczności uzyskania nowych informacji - dokumentów dotyczących wnioskodawcy, niewskazując dowodów potwierdzających okoliczności i termin ich otrzymania. Nadto organ rentowy nie wykazał, że przy dołożeniu należytej staranności nie miał możliwości uzyskania wskazanych dokumentów w terminie wcześniejszym, w trakcie trwania poprzedniego postępowania sądowego.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik organu rentowego i zarzucając naruszenie prawa materialnego – art. 5a, art. 6 pkt 12, art. 7 ust. 1, art. 16 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst; Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.), powodujące pozostawienie w obrocie prawnym błędnego rozstrzygnięcia przyjmującego, iż wnioskodawca podlega rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu z mocy ustawy w pełnym zakresie od 1 kwietnia 2005 r., mimo, że od tego okresu winien on podlegać powszechnemu

ubezpieczeniu społecznemu, art. 37 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez błędne przyjęcie, że to na organie rentowym spoczywa rygor należytej staranności w poszukiwaniu dokumentów mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników, oraz przepisów postępowania - art. 407 § 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że organ rentowy nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających datę powzięcia informacji o nowych dowodach w sprawie, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu, ewentualnie uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 5 czerwca 2008 r., oraz wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 31 maja 2007 r., i oddalenie apelacji od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 2 grudnia 2005 r., wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

W uzasadnieniu skargi kasacyjnej organ rentowy podał, iż z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w sposób niezbity wynika, że okoliczności potwierdzone wskazanymi środkami dowodowymi sprawiają, że wnioskodawca stosownie do przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, winien w okresach zatrudnienia w ramach umowy o pracę podlegać powszechnemu ubezpieczeniu społecznemu (w ZUS), w związku z tzw. ustawowym prymatem podlegania innemu niż rolniczy tytuł ubezpieczenia społecznego. Z tych względów, organ rentowy decyzją z dnia 2 stycznia 2008 r., wydaną wskutek uprzedniego wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie zakończonej decyzją Prezesa KRUS z dnia 19 marca 2004 r., , stwierdzającą podleganie wnioskodawcy ubezpieczeniu społecznemu rolników przy jednoczesnym prowadzeniu działalności gospodarczej od dnia 1 marca 2004 r., uchylił tę decyzję i stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników wnioskodawcy w okresach od dnia 1 kwietnia 2003 r. do dnia 31 lipca 2003 r. oraz od dnia 1 kwietnia 2004 r. do dnia 30 września 2004 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut skargi kasacyjnej naruszenia art. 407 § 1 k.p.c. jest uzasadniony, a jego uwzględnienie powoduje uchylenie zaskarżonego wyroku.

Na wstępie warto zwrócić uwagę, z powołaniem się na uzasadnienie zaskarżonego wyroku, że Sąd Apelacyjny nie był przekonany czy został zachowany termin do złożenia skargi, mimo że początkowo, badając skargę uznał, że „została

wniesiona w terminie, jest dopuszczalna i oparta na ustawowej podstawie”, i, że „na tym etapie rozpatrywania skargi należy postępowanie zakończone prawomocnym wyrokiem wznowić”. Innymi słowy – jak się zdaje – Sąd doszedł do przekonania, że nie zachodzą okoliczności wskazane w art. 410 k.p.c., obligujące do odrzucenia skargi wniesionej po upływie przepisanego terminu, niedopuszczalnej lub nieopartej na ustawowej podstawie, oceniając nadto, że nie ma podstaw do żądania od skarżącego uprawdopodobnienia okoliczności stwierdzających zachowanie terminu (art. 410 § 2 k.p.c.). Rozpoznając natomiast skargę merytorycznie doszedł do przekonania, że wskazana przez organ rentowy podstawa wznowienia „nie zasługuje na pozytywną ocenę”, skoro organ rentowy „w żaden sposób nie dowiódł prawdziwości swoich twierdzeń, nie przedstawił żadnych dowodów, potwierdzających datę powzięcia informacji o nowych dowodach w sprawie”, nie wskazując nadto, „że przy dołożeniu należytej staranności nie miał możliwości uzyskania wskazanych dokumentów w terminie wcześniejszym, w trakcie trwania poprzedniego postępowania sądowego”. Tym samym w wyroku uznał bezzasadność podstaw wznowienia, które zgodnie z art. 412 § 2 k.p.c. ma miejsce zarówno wtedy, gdy nie istnieją okoliczności stanowiące podstawę wznowienia, jak i wtedy, gdy okoliczności uzasadniające podstawę (inną niż nieważność postępowania) istnieją, lecz nie mają wpływu na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia (tak w postanowieniu z dnia 13 maja 2009 r., III UK 5/09), mimo że w istocie oparł rozstrzygnięcie na stwierdzeniu niezachowania przez organ rentowy terminu do złożenia skargi.

Trzeba przypomnieć, że skarga o wznowienie postępowania, może być oparta na tzw. przyczynach nieważności (art. 401 k.p.c.) oraz na przyczynach restytucyjnych (art. 403 k.p.c.), a także w sytuacjach regulowanych art. 401¹ k.p.c., a więc gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie, zaś skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia (art. 407 § 1 k.p.c.), a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

Przyczyny restytucyjne, to m.in. późniejsze wykrycie takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 i 3 k.p.c.). Wspólną ich cechą jest ich istnienie w czasie wydawania orzeczenia w obecnie wznawianej sprawie – tak w postanowieniu z dnia 15 grudnia 2009 r., II PZ 24/09 (niepublikowane).

Innymi słowy tzw. nowe fakty i dowody (okoliczności faktyczne lub środki dowodowe), mogą stanowić podstawę skargi o wznowienie jeżeli istniały już w toku tego postępowania, jednakże nie były objęte materiałem sprawy i zostały później wykryte, nie były bowiem znane stronie w toku poprzedniego postępowania (por. postanowienie z dnia 22 lipca 2008 r., II UZ 31/08 – niepublikowane). W hipotezie art. 403 § 2 k.p.c. ujęte są zatem dwie sytuacje. Po pierwsze, strona po prawomocnym zakończeniu sprawy wykryje okoliczność, która istniała wcześniej, lecz nie była jej znana, nie mogła się więc na nią uprzednio powołać. Wystarczającą podstawą jest ta „wykryta” okoliczność. Za taką koncepcją opowiedział się Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z dnia 15 maja 2007 r., V CZ 36/07 (LEX nr 442637) oraz z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UZ 41/07 (LEX nr 469186). Możliwa i dopuszczalna z punktu widzenia dowodzenia podstaw wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c. jest więc nawet sytuacja, gdy określona okoliczność jest znana stronie postępowania, lecz dopiero po jego prawomocnym zakończeniu nastąpi wykrycie mającego ją wykazać środka dowodowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2007 r., II CZ 5/07, LEX nr 278667).

Przywołanie tych zasad, zdaje się konieczne gdy wziąć pod uwagę twierdzenia organu rentowego zawarte w skardze o wznowienie postępowania. Okoliczności, które dokumentują przedstawione środki dowodowe (dokumenty), istniały przed prawomocnym zakończeniem sprawy, ale zostały uzyskane później. Jak wynika ze skargi, organ rentowy uzyskał odpowiednio w dniach 12 listopada 2007 r., oraz 3 i 12 grudnia 2007 r. nowe środki dowodowe; dwie informacje z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.II Inspektorat Miejski (z dnia 31 października i 27 listopada 2007 r.) oraz świadectwo pracy wystawione przez I. S.A. (z dnia 31 lipca 2003 r.), z których wynikało, że T. G. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w firmie I. w okresach od 22 lutego

2003 r. do 31 lipca 2003 r. oraz od 1 marca 2005 r. do 19 maja 2005 r. (akta ubezpieczeniowe k. 143. 149, 151). Datę uzyskania środków dowodowych potwierdza stempel datownika organu rentowego. W tym znaczeniu są to więc – jak się wydaje - nowe środki dowodowe, przez które należy rozumieć także uzyskanie możliwości skorzystania z nich, a w każdym razie od daty ich uzyskania do złożenia skargi nie upłynął termin, o którym mowa w art. 407 § 1 k.p.c.

Tym się kierując, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, po myśli art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.

/tp/